

ОБЩИНА ШАБЛА

ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕТО НА МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ШАБЛА

Правилата за ползване на мерите, пасищата и ливадите на територията на община Шабла са изготвени съгласно изискванията на чл. 37о, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/ и съдържат:

1. перспективен експлоатационен план за паша;
2. частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за общо и за индивидуално ползване, и тяхното разграничаване;
3. частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени предимно за косене;
4. прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите;
5. мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите, пасищата и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения;
6. ветеринарна профилактика;
7. частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смеси;
8. построяване на навеси;
9. въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси;
10. охрана;
11. режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината;
12. карта за ползването на мерите, пасищата и ливадите по физически блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели.

1. Перспективен експлоатационен план за паша.

Перспективният експлоатационен план е разработен на основание и във връзка с Програмата за развитие на селските райони /ПРСР/ в страната. Цели на перспективния експлоатационен план са:

- Дългосрочно опазване на пасищата в община Шабла и опазване на биологичното разнообразие, с цел преобръщане на негативните промени, причинени от несъобразена с възможностите на възстановяване паша, от изоставяне на пасищата и използване на земите за други цели.

- В дългосрочен план да се повиши и капацитета за разработване и управление на агроекологични проекти. В тази връзка стопаните, кандидатстващи по тези проекти, да се ползват с предимство след изтичане на срока на договора, за удължаването му, до изтичане на срока на задълженията, поети по проекта.

- Установяване на контакти между управляващи, учени и земеделски стопани, с цел постигане на максимална ефективност при използване на мерите, пасищата и ливадите и достигане на максималния възможен екологичен ефект при ефективно разходване на средствата, получени чрез финансовите стимули на Европейския съюз, предназначени за развитието на земеделието.

- Създаване на модел за формиране на сдружения на земеделските производители, които ще допринесат за по-нататъшното развитие и икономически растеж на районите с пасища.

- При разпределяне на пасищата да се отдаде приоритет на земеделски стопанства, покрили европейските изисквания, както и тези с одобрени и изпълняващи в момента проекти по ПРСР за стабилизиране на икономическото състояние на земеделските стопанства и утвърждаване като фактор за развитие на животновъдството.

2. (Изм. - Решение № 232/ 30.03.2017 г. на ОбС– Шабла) Части от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за общо и за индивидуално ползване, и тяхното разграничаване.

Пасищата, мерите и ливадите от държавния и общинския поземлен фонд се отдават под наем или аренда по реда на чл. 24а, ал. 2 от ЗСПЗЗ на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, съобразно броя и вида на регистрираните животни, по цена, определена по пазарен механизъм. Пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд се предоставят под наем или аренда на лица, които нямат данъчни задължения, както и задължения към Държавен фонд "Земеделие", държавния поземлен фонд, общинския поземлен фонд и за земи по чл. 37в, ал. 3, т. 2.

Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списък на имотите за индивидуално ползване с категории и средните годишни рентни плащания за землището или за общината се обявява в общините и кметствата и се публикува на интернет страницата на общината в срок до 1 март.

Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и животни от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки "Плащания за преминаване към биологично земеделие" и "Плащания за поддържане на биологично земеделие", включени в направление биологично животновъдство, се разпределят имоти до 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията на имотите”.

В този смисъл **местни (автохтонни) породи животни** са:

Говеда

- Българско сиво говедо
- Родопско късорого говедо

Биволи

- Български бивол

Овце

- Бяла маришка овца
- Вакла маришка овца
- Реплянска овца
- Местна карнобатска овца
- Медночервена шуменска овца
- Копривщенска (Средногорска) овца
- Дъбенска овца
- Средностаропланинска овца

- Каракачанска овца
- Странджанска овца
- Сакарска овца
- Котленска овца
- Среднородопска овца
- Свищовска овца
- Софийска (Елинпелинска) овца
- Тетевенска овца
- Западностаропланинска овца
- Брезнишка овца
- Местна старозагорска овца
- Черноглава плевенска овца

Кози

- Местна дългокосместа (Калоферска) коза

Коне

- Каракачански кон
 - Старопланински кон
 - Рилородопски кон
- Тези животни задължително са под селекционен контрол.

Правоимащите лица подават заявление по образец за ползване на мери и пасища до кмета на общината в срок до 10 март, към което прилагат документи.

Кметът на общината назначава комисия, която определя необходимата за всеки кандидат площ, съобразно посочените по-горе критерии и разпределя имотите за всяко землище. При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок. Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата, които притежават най-малко животински единици. Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи в срок до 1 май

При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в съответното землище към разпределението по гореописания ред имоти, комисията извършва допълнително разпределение в съседно землище, което може да се намира в съседна община или област, и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите, в срок до 1 юни. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на посочените по-горе критерии. Разпределението се извършва последователно в съседното землище, община и област.

Протоколите от разпределението на мерите, пасищата и ливадите се обявяват в кметството и се публикуват на интернет страницата на общината и може да се обжалват по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението им, освен ако съдът разпореди друго.

При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд, по заявление от правоимащото лице в срок до 10 юни, комисията предоставя служебно на министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице протоколите за разпределението и копие от заявлението за допълнително разпределение на имоти от държавния поземлен фонд.

Директорът на областната дирекция "Земеделие" назначава комисия, в състава на която се включват представители на общинските служби по земеделие и на областната дирекция "Земеделие". Комисията разпределя допълнително необходимата за всеки кандидат площ, съобразно посочените критерии, в съответното и/или съседни землища и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите от държавния поземлен фонд в срок до 1 юли. При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок.

Протоколът от разпределението се обявява в кметството и в сградата на общинската служба по земеделие и се публикува на интернет страницата на общината и на областна дирекция "Земеделие". Протоколът може да се обжалва по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът разпорежи друго.

Въз основа на протоколите на комисиите и след заплащане на наемната или арендната цена кметът на общината, съответно директорът на областната дирекция "Земеделие", сключва договори за наем или аренда по цена, определена по пазарен механизъм. Минималният срок на договорите е 5 стопански години. Договорите съдържат данните по чл. 37и, ал. 1, 4, 6 и 7 и се регистрират в общинската служба по земеделие.

Останалите свободни пасища, мери и ливади от общинския и държавния поземлен фонд се отдават под наем или аренда чрез търг, в който се допускат до участие само собственици на пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ. Търговете се провеждат от областната дирекция "Земеделие" - за земите от държавния поземлен фонд, и от кмета на общината - за земите от общинския поземлен фонд. Договорите се сключват за една стопанска година.

Останалите, след провеждане на търга свободни пасища, мери и ливади, се отдават чрез търг на собственици на пасищни селскостопански животни и на лица, които поемат задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние, по ред, определен в правилника за прилагане на ЗСПЗЗ. Договорите се сключват за една стопанска година.

При сключване на договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд, които изцяло или частично не попадат в актуалния към датата на подписване на договора специализиран слой по чл. 5, ал. 2 от Наредба № 2 от 17 февруари 2015 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ, не се дължи заплащане на наемна цена, съответно арендно плащане за една стопанска година от сключването на договора.

Пасищата, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд, за които са сключени договори, не могат да се преотдават за ползване на трети лица.

3. Части от мерите, пасищата и ливадите, предназначени предимно за косене.

Косенето в пасищата да се извършва след 15 юни, максимум 2 коситби годишно, като се спазват Националните стандарти, утвърдени със заповеди на Министъра на земеделието и храните за добро екологично и земеделско състояние. Косенето да се извършва ръчно или с ръчни косачки за бавно косене, като се започва от средата към периферията. В размножителния период на птиците следва да не се извършва коситба.

4. Прокари за селскостопански животни до местата за паша и водопоите.

Като прокари за селскостопански животни до местата за паша и водопоите да се ползват съществуващите прокари и полските пътища.

5. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите, пасищата и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения.

Задължително е да се запазват съществуващите полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел - обикновено те са покрити с треви, дървета и храсти. Те често следват хоризонталите (топографията на терена) и осигуряват ефективна защита от ерозия. Синорите са също важен елемент на ландшафта, като местообитание на много животински и растителни видове и осъществяват по естествен начин връзките между различните местообитания.

Задължително е опазването на земеделските площи в близост до гори от навлизането на дървесна и храстовидна растителност в тях. Храстите и дърветата се появяват вследствие на неконтролируемо разпространение или при съществуване на гора в близост до затревените площи. Гората постепенно се разпространява от края към средата на площта, което не следва да се допуска.

При ползването на мерите, пасищата и ливадите е необходимо да се спазват Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, одобрени и определени със Заповед № РД 09-616 от 21 юли 2010 г. (ДВ, бр. 63 от 2010 г.), изм. и доп. със Заповед № РД-09-609 от 26.07.2011 г. (ДВ, бр. 76 от 2011 г.), Заповед № РД-09-126 от 14.02.2012 г. (ДВ, бр. 23 от 2012 г.), Заповед № РД-09-1418 от 18.12.2012 г. (ДВ, бр. 21 от 2013 г.), Заповед № РД-09-93 от 7.02.2013 г. (ДВ, бр. 21 от 2013 г.), Заповед № РД-09-501 от 25.07.2013 г. (ДВ, бр. 77 от 2013 г.), Заповед № РД-09-123 от 10 март 2014 г. (ДВ, бр. бр. 27 от 25.03.2014 г.) и Заповед № РД-09-150 от 12 март 2014 г. (ДВ, бр. бр. 27 от 25.03.2014 г.) на Министъра на Земеделието и храните, а именно:

Национален стандарт 1.3. Задължително е запазването и поддържането на съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделски парцел и сключването на споразумения между земеползвателите на даден физически блок.

Национален стандарт 3.1. Забранява се използване на земеделска техника в парцели с преовлажнена почва.

Национален стандарт 4.1: Земеделски стопани, ползващи постоянно затревени площи (пасища и мери), са длъжни да ги поддържат чрез паша с минимална гъстота от 0,15 животински единици на хектар (ЖЕ/ха). Допуска се минимум 1 коситба за съответната година – до 15 юли за равнинните райони и до 15 август за планинските райони, включени в обхвата на необлагодетелстваните планински райони, при спазване на минималната посочена гъстота от 0,15 животински единици на хектар (ЖЕ/ха).

Земеделски стопани, ползващи постоянно затревени площи (ливади), са длъжни да ги поддържат чрез минимум 1 коситба за съответната година – до 15 юли за равнинните райони и до 15 август за планинските райони, включени в обхвата на необлагодетелстваните планински райони. Допуска се след задължителната коситба поддържане и чрез паша.

За равнинните райони при наличие на заповед за обявяване на съответната защитена зона от Националната екологична мрежа „Натура 2000“, издадена по реда на Закона за биологичното разнообразие, с включена в нея забрана за косене до определена дата, срокът за извършване на коситбата се удължава с 30 дни след изтичане срока на забраната.

Национален стандарт 4.2. Задължително е постоянните пасища и ливади да се почистват от нежелана растителност – орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*).

За земеделски земи (затревени площи) с висока природна стойност земите, попадащи в националната екологична мрежа Натура 2000, и защитените територии в зависимост от завареното положение на ливадата или пасището се разрешава да се оставят мозаечно разположени единични или групи дървета храсти, и/или синори до 25% от общата затревена площ.

Национален стандарт 4.3. Задължително е да се запазват съществуващите полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел.

Национален стандарт 4.4. Задължително е опазването на земеделски площи в близост до гори от навлизането на дървесна и храстовидна растителност в тях.

Национален стандарт 5.1. При използване на вода за напояване земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.).

Национален стандарт 5.2. Задължително е осигуряването на буферни ивици с ширина минимум 5 метра по протежение на повърхностни водни обекти (реки, язовири, езера, море), с изключение на оризовите клетки, чрез естествена растителност (трева, дървета, храсти) или поддържани в чим. Забранява се прилагането на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици.

Националните стандарти са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които ще получават подпомагане по различните схеми на Общата селскостопанска политика /ОСП/, допълнителните национални плащания и следните мерки от Програмата за развитие на селските райони:

- Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планински райони;
- Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в райони, различни от планинските;

- Агроекологични плащания;
- Плащания по НАТУРА 2000 за земи;
- Плащания по НАТУРА 2000 за гори.

Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

6. Ветеринарна профилактика.

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните се определят ежегодно в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните, съгласно чл. 118, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност /ЗВД/.

При поява на заразна болест директора на Областна дирекция по безопасност по храните издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта.

Постоянно действащите епизоотични комисии предприемат действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката.

В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации. Собствениците на селскостопански животни осигуряват ветеринарномедицинско обслужване на животните, които отглеждат, като сключват договори по чл. 137а, съответно по чл. 137б от ЗВД.

7. Части от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смеси.

При необходимост, частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, да се засяват с подходящи тревни смеси /видове, характерни за района/.

8. Построяване на навеси.

Построяването на навеси в мери и пасища се извършва съгласно изискванията на Наредба № 19 от 25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им и Закона за опазване на земеделските земи /ЗОЗЗ/.

9. Въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси.

Въвеждане и редуване на парцелното ползване на пасищата е условие за поддържане на мерите, пасищата и ливадите в добро земеделско и екологично състояние. Неравномерното изпасване и утъпкване на тревите води до ликвидиране на тревната покривка, която е предпоставка за развитие на ерозионни процеси на почвата и намаляване на нейното плодородие. Използването на пасищата е системно и безсистемно /свободно/. При системната паша се прилага парцелния принцип на паша, при който отделните парцели се изпасват последователно през 5 – 6 дни. Връщането към изпасаните парцели става след 3 до 6 месеца, през което време тревостоя се възстановява и се извършва биологическо самоочистване. Рационалното и щадящо използване на ливадите и пасищата е процес, който се контролира и регулира; дадена площ да се изпасва за не повече от 4 - 6 дни от говеда и 6 - 8 дни от овце; да се осигурява необходимото време за покой и израстване на тревите. Броят на животните на единица площ да е съобразен с продуктивните възможности на пасищата и с вида на животните. През пролетта пашата да започва, когато пасищата са добре просъхнали, а през есента да се прекратява около месец преди настъпване на трайните застудявания, за да израснат тревите и се подготвят за успешно презимуване.

10. Охрана.

Ползвателите на мери и пасища от общинския поземлен фонд организират охраната на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем и за които са поели задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

11. Режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината.

Режимът на ползване включва осигуряване на безпрепятствено ползване на общинските мери и пасища от селскостопанските животни. Да се поддържат мерите, пасищата и ливадите съгласно одобрените със Заповед на министъра на земеделието и храните Национални стандарти. Да не се променя предназначението на пасищата и мерите. Да не се допуска нарушаване на целостта на почвения слой – разкопаване, вземане на чимове, камъни, почва, разораване. Да не се допуска престоя и преминаването на тежки МПС в мерите, пасищата и ливадите. Да не се допуска ограждането на мерите, пасищата и ливадите. Да не се допуска разпръскването на битови отпадъци, строителни и всякакви други отпадъци из мерите, пасищата и ливадите. Да се спазват съществуващите полски граници /синори/ в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел, като не се допуска паша извън тези граници. Да се поддържат в добро състояние местата за водопой.

12. Карта за ползването на мерите, пасищата и ливадите по физически блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели.

Картата се изисква служебно от Общинска служба „Земеделие“, с цел периодично актуализиране на списъка с данни за мерите, пасищата и ливадите от общинският поземлен фонд на територията на община Шабла.

Правилата са приети с Решение № 60 по протокол № 7 от 07.03.2016 г. и изменени с Решение № 232 по протокол № 25 от 30.03.2017 г. на Общински съвет – Шабла.